

analysis of a composition, where the unit is a sound object, and as a process of schematisation and simplification of the information contained in a musical composition. The model of music understanding, including cognitive, operational and regulatory-personal components, has been offered. The cognitive component includes knowledge accumulated by a subject (awareness in the field of music): the nature and functions of music art; contents of means of musical expression that mediates the process of understanding (form, genre); history of the emergence of a musical composition; personality traits of a composer; previous experience: auditory and life experience; subjective systems of meanings (stereotypes, attitudes): superficial stereotype perception; focusing on aesthetic pleasure from a musical composition. The operational component of the structure of music understanding includes those subject properties that make it possible to successfully perform the procedure of understanding a musical composition. The regulatory and personal component includes properties of thinking: flexibility, the prevalence of verbal or figurative way of information processing; individually-typological features; the level of general and emotional intelligence.

Keywords: music understanding, understanding structure, cognitive, operational and regulatory-personal understanding.

Подано до редакції 28.04.2016

УДК: 304.2 +159.98

Ольга Олегівна Водолазька,
кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та диференціальної психології,
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського,
вул. Фонтанська дорога, 4, м. Одеса, Україна

САМОРЕГУЛЯЦІЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ

У статті викладено результати теоретико-емпіричного дослідження саморегуляції як чинника професійного становлення майбутнього фахівця – психолога. Представлено аналіз значущих кореляційних зв'язків між показниками мотивації досягнення, властивостей особистості та показниками складових саморегуляції: самоактуалізації та сенсожиттєвих орієнтацій. Візуальний аналіз представлених профілів дозволив скласти психологічні портрети представників гуманітарної та технічної спрямованості. Доведено, що саморегуляція є домінуючим чинником професійного становлення майбутнього фахівця – психолога.

Ключові слова: саморегуляція, професійне становлення, особистість, самоактуалізація, мотивація, сенсожиттєві орієнтації.

Для людини професія – це джерело існування і засіб особистісної самореалізації. На сучасному етапі соціально-економічного розвитку суспільства важливою є проблема професійної підготовки майбутнього практичного психолога, що передбачає формування його як активного суб'єкта діяльності і потребує, по-перше, належного рівня підготовки, по-друге, високої відповідальності за результати своєї професійної діяльності.

Аналіз досліджень К.О. Абульханової-Славської, Б.Г. Ананьєва, О.О. Бодальова та інших вчених свідчить про визначення основних умов вільного володіння професійною діяльністю, які можуть бути представлені трьома групами показників: змістовних – знання теоретичної психології, відношення, установки і ціннісна орієнтація; емоційних – припускають уміння відображати, аналізувати, співпереживати ситуацію з позицій професійної діяльності; діяльнісних – відображають функціональну сторону розвитку професійної культури практичного психолога. Як відзначає О.П. Саннікова [8, с.195], успіх будь-

якої діяльності залежить переважно від трьох головних факторів: якості спеціальних знань та вмінь, сили і стійкості професійної мотивації, організації психофізіологічної структури діяльності. Загалом, Б.Г. Ананьєв, Л. І. Божович, Г.С. Костюк, Є.О. Клімов, О.М. Леонтєв, Б.Ф. Ломов, Л.А. Люблінська, В.М. Мясішев, С.Л. Рубінштейн, В.В. Чебишева, розглядаючи процес професійного становлення особистості, спираються на принцип єдності свідомості і особистості у діяльності, розуміючи професійне становлення особистості як складову її загального розвитку [8, с. 94].

За думкою С.Я. Батишева, професійна підготовленість спеціаліста повинна передбачати розвиток у нього саморегуляції як психологічного механізму, який забезпечує його професійну діяльність. Психологічний супровід професійної освіти може виступати у якості технології, яка забезпечує надійність професійної діяльності спеціаліста. При цьому, важливим принципом психологічного супроводу є визнання права суб'єкта освіти самому приймати рішення про

шляхи свого професійного становлення та нести відповідальність за їх наслідки. Психологічний супровід зводиться, з точки зору автора, до створення умов для повноцінного професійного становлення особистості [1].

До психологічних чинників, що впливають на професійне становлення особистості у професійній діяльності майбутніх психологів, науковці зараховують спрямованість особистості, професійне самовизначення, мотиви вибору професії, вплив соціуму на становлення соціально зрілої особистості [2]. При цьому, важливим є питання наявності адекватної саморегуляції особистості, від рівня сформованості якої залежить ефективність професійної діяльності психолога. Феномен саморегуляції розглядається у дослідженнях особистості зарубіжними (Ю. Куль, П. Каролі, Ж.М. Дьєфендорф тощо) і вітчизняними авторами (Л. П. Гримак, О.О. Конопкін, О.М. Леонтьєв, В.С. Мерлін, В.І. Моросанова, В.М. Мясичев, С.Л. Рубінштейн та ін.) [6]. Так, представники зарубіжної психології під саморегуляцією розуміють «...процеси, які дозволяють суб'єкту управляти особистою поведінкою у мінливих умовах» (Ю. Куль, П. Каролі, Ж.М. Дьєфендорф тощо) [6].

Сучасні дослідження особистісних аспектів саморегуляції базуються, в основному, на концепції стилю саморегуляції особистості. В.І. Моросанова однією з перших чітко сформулювала гіпотезу про те, що особистісні особливості впливають на діяльність через такі, що склалися, індивідуальні засоби саморегуляції активності. Услід за О.О. Конопкіним, дослідниця розуміє саморегуляцію, як усвідомлений процес внутрішньої психічної активності людини з побудови, підтримки і управління різними видами і формами довільної активності, що безпосередньо реалізовує досягнення поставлених цілей. На її думку, лише в індивідуальних особливостях саморегулювання відображається те, як людина планує і програмує досягнення мети, враховує значущі умови навколишньої дійсності, оцінює власну активність, прагнучи отримати суб'єктивно прийнятні результати [5].

Початок психологічного вивчення регуляторної функції на особистісному рівні поклав С.Л. Рубінштейн. На даний момент проблема регуляції психічної діяльності найбільш повно викладена в концепції О.О. Конопкіна [3; 4; 5], де саморегуляція розглядається як системно-організаційний процес внутрішньої психічної активності людини, і В.І. Моросанової [4], яка досліджує індивідуально-типову своєрідність саморегуляції й реалізації довільної активності людини. Ми дотримуємось точки зору О.О. Конопкіна, який визначає усвідомлену саморегуляцію як «...системно-організований процес внутрішньої психічної активності людини, ініціації, побудови, підтримки й керування різними видами й формами довільної активності, що безпосередньо реалізує досягнення прийнятих людиною цілей» [4, с. 5].

Побудова узагальненої концептуальної моделі саморегуляції була істотно ускладнена розмаїттям видів і форм довільної активності, які відрізняються одна від одної як за зовнішньо-виконувачими, так і за змістовно-психологічними характеристиками.

Метою статті є викладення результатів теоретико-емпіричного дослідження саморегуляції як чинника професійного становлення особистості психолога.

Попередньо викладені теоретичні положення стали підґрунтям для припущення про взаємозв'язок показників саморегуляції (самоактуалізації, сенсожиттєвих орієнтацій) із показниками мотивації досягнення майбутніх психологів у їх професійному становленні. Відповідно до мети нашого дослідження, було обрано наступні методики: методика вимірювання мотивації досягнення (А. Мехрабян, модифікація М.Ш. Магомед-Емінова); «Самоактуалізація особистості» О.Ф. Лазукіна, у адаптації Н.Ф. Каліної; Тест сенсожиттєвих орієнтацій Д.О. Леонтьєва; «16-факторний особистісний опитувальник» форми А і Б (Р. Кеттелла). Вибірку склали слухачі відділення «Психологія» факультету післядипломної освіти та роботи з іноземними громадянами Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського. Комплексним дослідженням було охоплено 92 особи віком 24-58 років. Згідно з метою дослідження, ми розподілили респондентів на дві групи, залежно від попередньо отриманої вищої освіти: групу людей (43 особи), які отримали першу освіту технічну та групу людей, які отримали першу освіту гуманітарну (49 осіб). Усі досліджувані були жіночої статі.

Аналіз кореляційних зв'язків між показниками самоактуалізації та мотивації досягнення виявив додатні зв'язки між показником мотивації і показником креативності та контактності на рівні $p \leq 0,01$; показниками автономності, саморозуміння, аутосимпатії на рівні $p \leq 0,05$; виявлені тенденції позитивних зв'язків між показниками мотивації та показниками орієнтації в часі, показниками цінностей та спонтанності на рівні $p \leq 0,05$. Стосовно таких показників, як погляд на природу людини, висока потреба у пізнанні, гнучкість у пізнанні, значущих кореляційних зв'язків не виявлено. Ці факти свідчать про те, що високий рівень мотивації досягнення супроводжується творчим ставленням до життя, позитивним відношенням до психічного здоров'я, чуттєвості та сенситивності до своїх бажань та потреб, вірою в свої сили, здібності, високим рівнем самостійності, саморозуміння, впевненості у собі, стійкою адекватною можливістю саморегуляції. Виявлені тенденції між показниками мотивації досягнення та самоактуалізації свідчать про розуміння екзистенційної цінності життя. Тенденції до значущості між показником мотивації та цінностями (істина, добро, краса, цілісність, унікальність, справедливість, порядок, самодостатність) вказують на стремління до гармонійного життя і здорових стосунків з оточенням, небажання підкорятися маніпуляціям оточуючих. Тен-

денція до зв'язку між мотивацією і спонтанністю свідчить про впевненість у собі, довіру до оточуючого світу, що є проявом самоактуалізованості. Після первинної обробки отриманих даних для проведення пода-

льного дослідження респондентів було згруповано у відповідності до рівня показника мотивації досягнення.

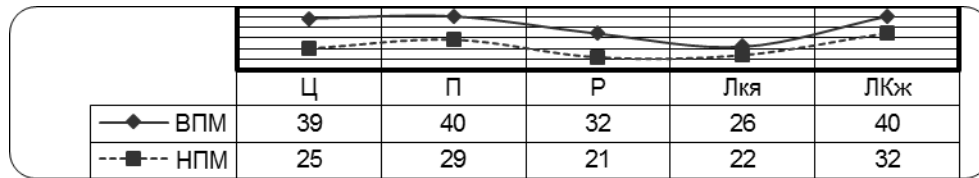

Рис. 1. Профілі сенсожиттєвих орієнтацій осіб гуманітарної спрямованості з високим рівнем мотивації досягнення успіху та осіб з високим рівнем мотивації уникнення невдачі.

Значення показників сенсожиттєвих орієнтацій обох підгруп слухачів гуманітарної спрямованості (див. рис. 1) знаходяться в різних діапазонах. Так, показники мотивації досягнення підгрупи осіб з високим рівнем мотивації досягнення успіху знаходяться в діапазоні 26-40%, а показники іншої підгрупи знаходяться в діапазоні

21-32%. Загалом, профілі представників обох груп можна назвати однорідними. В обох підгрупах пікових значень набувають показники локусу контролю – життя та процесу життя. Найнижчого значення набувають показники локусу контролю – Я.

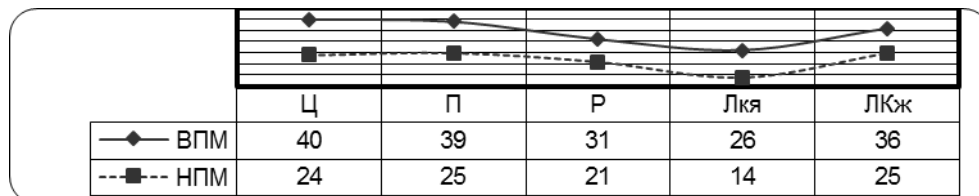

Рис. 2. Профілі сенсожиттєвих орієнтацій осіб технічної спрямованості з високим рівнем мотивації досягнення успіху та осіб з високим рівнем мотивації уникнення невдачі.

Значення показників сенсожиттєвих орієнтацій обох підгруп слухачів технічної спрямованості знаходяться в різних діапазонах (див. рис. 2). Так, показники групи осіб із високим рівнем мотивації досягнення успіху знаходяться в діапазоні 26-40%, а показники групи осіб із високим рівнем мотивації уникнення невдачі – в діапазоні 14-25%. Мінімальні значення виявлені у показника локус контролю – Я, який є слабо вираженим у представників обох підгруп осіб технічної спрямованості. Таким чином, візуальне порівняння профілів осіб технічної спрямованості з різним рівнем мотивації досягнення показує найбільші розбіжності таких показників, як: цілі життя, процес життя та локус контролю-Я. Візуально відмічаються достатньо близькі значення обох підгруп за показником сенсожиттєвих орієнтацій – результат життя.

На рис. 3 зображено профілі факторів особистості у осіб гуманітарної та технічної спрямованості з високим рівнем мотивації досягнення успіху.

Профілі властивостей особистості, визначають наступні відмінності: фактор А+ (афектотимія): у осіб гуманітарної спрямованості з високим рівнем мотивації досягнення успіху ця властивість особистості виражена доволі високо, тоді як у осіб з технічною спрямованістю з таким же рівнем мотивації її значення нижчі; фактор F+(безпечність): знаходиться на високому рівні у осіб технічної спрямованості з висо-

ким рівнем мотивації досягнення успіху, але у осіб гуманітарної спрямованості знаходиться на рівні, трохи вищому за середній; фактор L+(підозрілість): у осіб технічної спрямованості з високим рівнем мотивації досягнення успіху цей показник виражений яскравіше і знаходиться вище середньої лінії ряду, а у осіб гуманітарної спрямованості з високим рівнем мотивації досягнення успіху цей показник розташований нижче середньої лінії ряду; фактор Q4+ (незалежність): знаходиться на високому рівні у осіб технічної спрямованості і на середній лінії ряду у осіб гуманітарної спрямованості з високим рівнем мотивації досягнення успіху; фактор O- (самовпевненість): показник цього фактору знаходиться нижче середньої лінії ряду, як у представників технічної спрямованості, так і у осіб, які мають гуманітарну спрямованість. Також слід відмітити показники, які набувають близьких значень в обох групах: фактор С+ (сила Я), фактор G+ (сила Зверх Я), Q II+ (тривожність), Q III+ (кортикальна живість).

Психологічні портрети осіб гуманітарної і технічної спрямованості, які складені за візуальними профілями, засвідчили високий рівень мотивації досягнення у людей з високим рівнем самокритичності, прагненням до довірливих відносин з соціальним оточенням. Можна сказати, що ці особи орієнтовані на події зовнішнього світу, соціальне оточення, де їхня поведінка є досить гнучкою. Вони мають висо-

кий рівень соціальної активності, виражену потребу у спілкуванні, яка передбачає наявність, насамперед, слухачів, а не співрозмовників, високий рівень адап-

тованості в соціумі, життєрадісність, впевненість у собі та емоційну стійкість, притаманну особам з високим рівнем мотивації досягнення успіху.

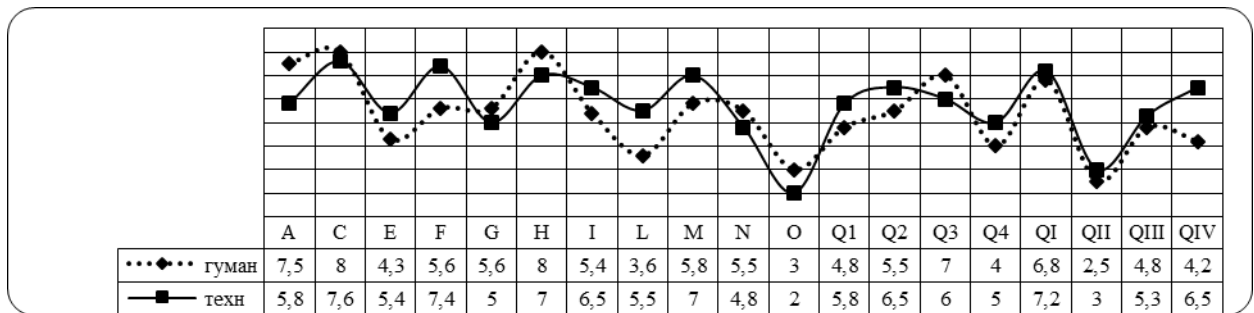

Рис. 3. Факторна структура особистості в осіб гуманітарної та технічної спрямованості з високим рівнем мотивації досягнення успіху.

На рис. 4 зображено профілі факторів особистості в осіб гуманітарної та технічної спрямованості з високим рівнем мотивації уникнення невдачі.

Візуальний аналіз профілів дозволяє визначити високі значення фактору Q1+ (радикалізм), що характеризує осіб гуманітарної спрямованості як людей зі стійкими поглядами на життя, критичною позицією щодо оточуючого, інформованістю, інтелектуальними інтересами; фактор A+ (афектотимія), який орієнтований на визначення товарищескої людини у групі, характеризує представників гуманітарної спрямованості як людей товарищеских, уважних до інших, добрих, відвертих; даний фактор виявляє високі значення показників представників гуманітарної і технічної спрямованості; фактор H+ (соціальна сміливість) –

високі значення показників у представників вибірки гуманітарної спрямованості з високим рівнем мотивації уникнення невдачі свідчать про соціальну сміливість, товарищескість, добродушність, імпульсивність, емоційність, артистичність; фактор N+ (проникливість), який яскраво виражений у осіб технічної спрямованості, характеризує представників вибірки з позиції проникливості, уважності до оточуючих, які вміють поводити себе в суспільстві, емоційно витримані, розумні; показники фактору I + (чутливість) знаходяться на високому рівні у осіб гуманітарної спрямованості, що засвідчує наявність доброти, здібність людей до емпатії, терпимості до себе і оточуючих, розуміння і уважності.

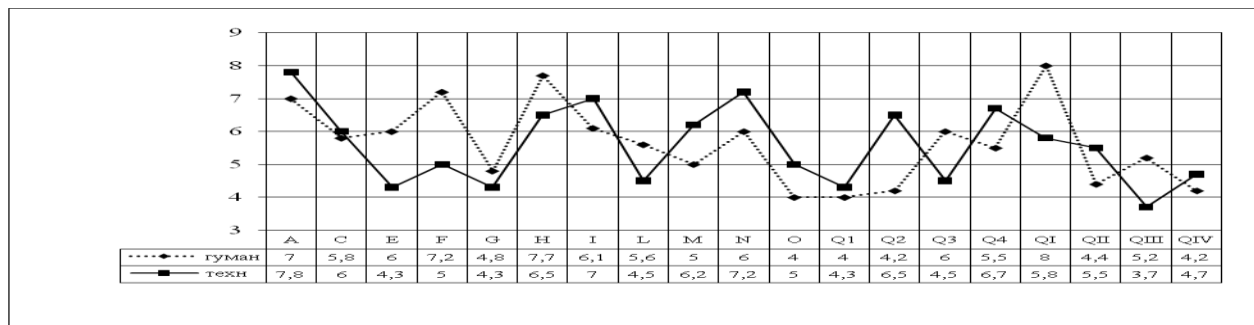

Рис. 4. Факторна структура особистості в осіб гуманітарної та технічної спрямованості з високим рівнем мотивації уникнення невдачі.

Візуальний аналіз профілю групи осіб з високим рівнем мотивації уникнення невдачі показує, що цим людям притаманна виражена відкритість, почуття обов'язку, чуттєвість до реакцій оточуючих, на середньому рівні виражені сором'язливість, дратівливість, холоднокровність, емоційна лабільність, врівноваженість. Меншою мірою цим людям притаманні такі властивості, як неуважність, неделикатність, недисциплінованість, внутрішня конфліктність.

Візуальне порівняння профілів обох груп дозволяє відмітити наступне. В цілому, профілі є подібними між собою, проте ми можемо констатувати деякі

відмінності у значеннях фактору F+ (безпечність) і фактору Q1+(радикалізм). Ці показники виявили різні значення для осіб гуманітарної і технічної спрямованості. Так, у гуманітаріїв більшою мірою виявляються такі властивості, як енергійність, експресивність, відвертість, динамічність у спілкуванні, ентузіазм; представники ж технічної спрямованості більш спокійні, серйозні, мовчазні, розсудливі. Що стосується наступного показника, то його високі значення у осіб гуманітарної спрямованості характеризують людей як збудливих, дещо дратівливих, нетерплячих, активних. Особам гуманітарної спрямованості з високим рівнем

мотивації уникнення невдачі також притаманний високий рівень самокритичності та відвертості. Проте, вони можуть реагувати на звичайні ситуації, які виникають у соціальній взаємодії, як на стресові. Також їм властиві імпульсивна поведінка, нестійкі емоційні стани зі схильністю до афективного реагування. Особам технічної спрямованості з високим рівнем мотивації уникнення невдач також притаманна знижена потреба у спілкуванні та соціальна активність.

Аналіз наукових досліджень висвітлює поняття саморегуляції як системно-організований процес внутрішньої психічної активності людини, ініціації, побудови, підтримки й керування різними видами й

формами довільної активності, що безпосередньо реалізує досягнення прийнятих людиною цілей.

Кореляційний аналіз отриманих емпіричних даних виявив значущі позитивні зв'язки між показниками мотивації досягнення, певних властивостей особистості та показниками складових саморегуляції: самоактуалізації та сенсожиттєвих орієнтацій, що підтвердило наше припущення щодо саморегуляції як домінуючого чинника професійного становлення особистості психолога. Отримані дані доповнюють відомі характеристики професійного становлення особистості та можуть сприяти подальшим дослідженням саморегуляції (а також її складових: самопізнання, самоактуалізації, самовдосконалення) майбутніх психологів як фахівців у їх професійному зростанні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Батышев С. Я. Энциклопедия профессионального образования / С. Я. Батышев. – М.: Российская Академия образования, Ассоциация «Профессиональное образование». – 1998. – Т.1. – 512 с.
2. Деркач А. А. Акмеология: пути достижения вершин профессионализма / А. А. Деркач, Н. В. Кузьмина. – М.: РАУ, 1993. – 24 с.
3. Конопкин О. А. Общая способность к саморегуляции как фактор субъектного развития / О. А. Конопкин // Вопросы психологии. – М. – 2004. – № 2. – С. 128–135.
4. Конопкин О. А. Психическая саморегуляция произвольной активности человека / О. А. Конопкин // Вопросы психологии. – М. – 1995. – №1 – С. 5-12.

REFERENCES

1. Batyshchev, S. Ya. (1998). *Entsyklopediya professionalnogo obrazovaniya [Encyclopedia of education]*. Moscow: Rosssiyskaia Akademyka obrazovaniya, Assotysyatsiya «Professyonalnoie obrazovaniie» [in Russian].
2. Derkach, A. A., Kuzmina, N. V. (1993). *Akmeologiya: puti dostyzheniya vershyn professyonalizma [Akmeology: path achievements peaks professionalism]* Moscow: RAU [in Russian].
3. Konopkin, O. A. (2004). *Obshchaya sposobnost k samoregulyatsii kak faktor subiektного razvitiya [Total capacity for self-regulation as a factor subject development]*. *Voprosy psikhologii – Issues of Psychology*, 2, 128-135. Moscow [in Russian].
4. Konopkin, O. A. (1995). *Psikhicheskaya samoregulyatsiya proizvolnoy aktivnosti cheloveka [Psychic self-regulation of any activity of a man]*. *Voprosy psikhologii – Issues of Psychology*, 1, 5-12. Moscow [in Russian].

5. Конопкин О. А. Стилевые особенности саморегуляции деятельности / О. А. Конопкин, В. И. Моросанова // Вопросы психологии. – М. –1989. – №5. – С.18-26.
6. Психология самосознания: хрестоматия // [сост. Д.Я. Райгородский]. – Самара.: Издательский Дом «Бахрах-М», 2000. – 672 с.
7. Рубинштейн С. Л. Проблемы общей психологии / С. Л. Рубинштейн – М.: Просвещение, 1976. – 415 с.
8. Санникова О. П. Феноменология личности: Избранные психологические труды / О. П. Санникова. – Одесса: СМІЛ, 2003. – 256 с.

5. Konopkin, O. A., Morosanova, V. I. (1989). *Stillevyie osobennosti samoregulyatsii deyatelnosti [Stylistic features of self-activity]*. *Voprosy psikhologii – Issues of Psychology*, 5, 18-26. Moscow [in Russian].
6. Rayhorodskiy, D. Ya. (Ed.). (2000). *Psikhologiya samosoznaniya [Psychology samosoznaniya]*. Samara: Izdatelskiy Dom „Bakhrakh-M” [in Russian].
7. Rubinshtein, S. L. (1976). *Problemy obshchei psikhologii [Problems of general psychology]*. Moscow: Prosveshchenie [in Russian].
8. Sannikova, O. P. (2003). *Fenomenologiya lichnosti: izbrannyye psikhologicheskiye trudy [The phenomenology of personality: Selected Psychological Works]*. Odessa: SMIL [in Russian].

Ольга Олеговна Водолазская,

кандидат психологических наук, доцент кафедры общей и дифференциальной психологии,
Южноукраинский национальный педагогический университет имени К.Д. Ушинского,
ул. Фонтанская дорога, 4, г. Одеса, Украина

САМОРЕГУЛЯЦИЯ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ СТАНОВЛЕНИИ БУДУЩЕГО СПЕЦИАЛИСТА

В статье изложены результаты теоретико-эмпирического исследования саморегуляции как фактора профессионального становления будущего психолога-специалиста. Актуальность исследования заключается в том, что для каждого человека профессия – это источник существования и средство личностной самореализации. На современном этапе социально-экономического развития общества проблема профессиональной подготовки будущего психо-

лога является очень важной, поскольку предполагает формирование его как активного субъекта деятельности и требует соответствующего уровня подготовки, высокой личной ответственности за результаты своего профессионального труда. С нашей точки зрения, становление будущего психолога предполагает не только усвоение образовательных программ, но и личностное становление, в котором одно из наиболее важных мест занимает умение регулировать свое поведение, действуя в соответствии с профессиональными задачами. При определении понятия саморегуляции мы опираемся на точку зрения О.А. Конопкина, по мнению которого, осознанная саморегуляция – это системно-организованный процесс внутренней психической активности человека, инициирующего построение, поддержку и управление разными видами и формами произвольной активности, которая непосредственно реализует достижение принятых человеком целей. Целью данной статьи является изложение результатов теоретико-эмпирического исследования саморегуляции как фактора профессионального становления личности будущего психолога. При помощи психодиагностического инструментария было проведено эмпирическое исследование, статистическая обработка полученных данных. Выявленные значимые корреляционные связи позволили представить профили и составить психологические портреты лиц разной профессиональной направленности с разным уровнем саморегуляции. В работе доказано, что саморегуляция является доминирующим фактором профессионального становления будущего специалиста – психолога.

Ключевые слова: саморегуляция, профессиональное становление, личность, самоактуализация, мотивация, смысложизненные ориентации.

Olha Vodolazska,

*PhD (Candidate of Psychological Sciences), associate professor,
Department of General and Differential Psychology,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky,
4, Fontanska doroha Str., Odesa, Ukraine*

SELF-REGULATION IN PROFESSIONAL BECOMING OF A FUTURE SPECIALIST

The article deals with the results of the theoretical and empirical research of self-regulation as a factor of professional formation of a future psychologist. At the modern stage of the socio-economic development of the society, the issue of future psychologist's professional training is very important as it means his/her development and formation as an active subject of activity and requires the proper level of competence, great personal responsibility for the results of work. The formation of a future psychologist involves not only mastering of the educational programmes but also personal development. According to O. Konopkin, self-regulation is the system-organised process of internal psychical activity of a man who initiates the creation, support and management of different kinds and forms of voluntary activity which implements the achievement of the goals set by him/her. The carried out experiment aimed at revealing the correlations between the indices of self-actualisation and achievement motivation involved 92 women aged from 24 to 58 years. They were divided into two groups: those who majored in technical sciences and those who majored in humanities. The carried out empirical research by means of psychodiagnostic tools has revealed significant correlations, which made it possible to describe the profiles and compose psychological portraits of individuals with different professional orientation with different levels of self-regulation. Psychological portraits of both groups of the respondents, which have been composed according to the visual profiles, have revealed the high achievement motivation in the surveyed with different levels of self-criticism, as well as the desire to have trustful relations with the social environment. The carried out correlation analysis has revealed significant positive correlations between the indices of achievement motivation, some personal qualities and the indices of self-regulation components: self-actualisation and sense-value attitudes, which has proved the hypothesis that self-regulation is a dominant factor of professional development of a future psychologist.

Keywords: self-regulation, professional becoming, personality, self-actualisation, motivation, orientation of the meaning of life.

Подано до редакції 10.04.2016